

BESLUT "NATURRESERVAT ÄNDLÖSBERG": 1998-02-11
SKÖTSELPLAN "NATURRESERVAT ÄNDLÖSBERG"
REGISTERUPPGIFTER "NATURRESERVAT ÄNDLÖSBERG"

GAGNEFS KOMMUN SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och byggnadsnämnden Sammanträdesdatum
Mbn § 36 1998-02-11

Bildandet av naturreservatet Ändlösberg
(5 bilagor)

BESLUT

Gagnefs miljö- och byggnadsnämnd förklarar med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1991:641) ett område, som avgränsas med innerkanten av en linje på bifogad besluts-karta (bilaga 2), som naturreservat.

Länsstyrelsen har 1997-05-14 delegerat rätten att inrätta naturreservat Dnr 230-4570-97 till Gagnefs kommuns miljö- och byggnadsnämnd.

Naturreservatets namn skall vara Ändlösberg.

Ändamålet med reservatet är att för framtiden bevara ett representativt skogsområde av höjdlägeskaraktär samt att ge möjlighet till friluftsliv, rekreation och vetenskaplig forskning i en orörd natur. Naturliga processer i skogsmar-ken skall få ha sin gång och dana området mot ett urskogs-liknande tillstånd.

För området skall gälla de föreskrifter enligt 8-10 §§ na-turvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484 om-tryckt 1987:939, 9 § därefter ändrad 1991:1165) vilka anges nedan.

A. Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen om inskränk-ningar i rätten att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver vad som gäller i övrigt är det förbjudet att

1. uppföra byggnad eller anläggning, såsom väg, vändplan eller P-plats,
2. spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla, tippa, dämna, dika eller skyddsdika,
3. bedriva täkt av berg, sten, grus, sand, silt, lera, mat-jord, torv eller vass,
4. anlägga mark- eller luftledning,

5. anordna upplag
6. röja, gallra, avverka, markbereda, plantera, så eller utföra annan skogsvårdande åtgärd,
7. skada växande eller döda, stående eller kullfallna träd och buskar, gräva upp eller plocka örter, mossor, vedsvampar och lavar,
8. framföra fordon i terrängen,
9. jaga på annan tid än 1/10 - 1/3. Jaga fågel samt bedriva jakt med fälla eller dylikt,
10. anlägga jaktpass eller jakttorn e.d. samt hugga eller röja siktgator,
11. tillföra mineral, skogsgödsla eller använda kemiska och biologiska bekämpningsmedel.

Föreskrifterna utgör inget hinder mot de åtgärder som behövs vid skötsel och förvaltning av reservatet samt för att tillgodose ändamålet med reservatet.

Punkterna A 6-7 och A 11 innebär att bestämmelserna i 29 § skogsvårdslagen samt skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog, ej ska gälla inom naturreservatet. Frånsett föreskrifterna ovan får vid skadeangrepp som hotar närliggande skogsmark kemisk eller biologisk bekämpning användas om det kan ske utan risk för att syftet med reservatet äventyras. Bekämpning skall i sådana fall utföras i samråd med skogsvårdstyrelsen.

B. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtas inom området som framgår av bifogad skötselplan.

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet

Utöver vad som gäller i övrigt, är det förbjudet att

1. göra åverkan på mark eller geologiska naturföremål,
2. skada växande eller döda, stående eller kullfallna träd och buskar. Det är också förbjudet att plocka eller gräva upp örter, mossor, lavar eller vedsvampar,
3. fånga eller insamla djur,
4. framföra fordon i terrängen som ex cykel, terrängtraktor o.dyl.
5. plantera främmande djur- eller växtart,
6. klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig, närmare

- rovfågelbo, lya eller gryt än 100 meter,
7. tälta,
8. medföra lös hund.

D. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen av reservatet

1. Gagnefs kommuns miljö- och byggnadsnämnd fastställer de föreskrifter om naturvårdsförvaltning m.m., vilket framgår av skötselplanen.
2. Naturvårdsförvaltare skall vara Gagnefs naturvårdsfond.

MILJÖKONSEKVENSER AV RESERVATSBILDNINGEN

Förväntad utveckling

Vegetationen i reservatet kommer att ändras mot ett alltmer urskogslikt natursystem. Den flerskiktade skogen kommer att bestå, troligen kommer lövandelen att minska något. Antalet tallar med hög ålder kommer att öka, samtidigt ökar mängden stående och liggande döda träd. Att mängden död ved ökar gynnar de nedbrytande organismerna.

Flora

Mängden vedsvampar och lavar förväntas att öka kraftigt i reservatet.

Reservatet innehåller idag, ett antal hotade arter, dessa kommer troligen att kunna etablera livskraftiga bestånd.

Idag hotade arter av vedsvampar kommer att ges en möjlighet att kolonisera reservatet.

Fauna

De fåglar som är beroende av gamla träd och stående död ved för bobygge gynnas. De insekter som är beroende av gamla döende och döda träd samt lågor i olika stadier av nedbrytning kommer att gynnas.

Den orörda skogen kan också bli en fristad för det större viltet och skogsfågel.

Insektsangrepp

Möjligen kommer den orörda skogen att kunna drabbas av angrepp från skadeinsekter som en följd av utebliven "skogsvård". Risk för spridning av skadeinsekter bedöms inte som stor då förutsättningarna för balans mellan skadeinsekter och predatorer på dessa finns.

Mark

Förbudet mot skogsbruk i reservatet medför att det inte kommer att uppstå några skador på marken. Om den anlagda strövstigen blir livligt frekventerad kan förslitningsskador uppstå på denna.

Friluftslivet

Reservatet medför viss inskränkning av jakt se A9 samt inskränkningar i allemansrätten då tältning, cykling etc förbjuds. Samtidigt medför reservatet att det rörliga friluftslivet får tillgång, till ett område med orörd natur med anlagd strövstig.

Som en samlad bedömning kommer reservatsbildningen att öka upplevelsevärdet för det rörliga friluftslivet samt ge kunskap om hur en urskogsliknande skog ser ut.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Motivering till beslutet

Det aktuella området utgör en för kommunen särskilt intressant naturtyp som påverkas negativt av annan markanvändning. Med nämnda föreskrifter och bifogad skötselplan (bilaga 3), säkerställs områdets sociala, estetiska, naturvetenskapliga värden.

Handläggning av ärendet

I samband med omarronderingen i Gagnefs socken väcktes förslag från Mellanskog om att undanta en del impedimentområden med stora naturvärden som reservat. Gagnefs kommun och Naturvårdsverket enades efter inventering av bl.a. Naturskyddsföreningen att bilda 12 reservat inom omarronderingsområdet. Gagnefs naturvårdsfond bildades för att samordna och skapa möjlighet för att finansiera reservatsbildningen. Naturvårdsfonden består av Naturskyddsföreningens Gagnefskrets, Friluftsrämjandet i Gagnef, kommunens naturvårds-handläggare, en representant för varje politiskt block samt ordförande från naturvårdsorganet. Reservatsplanerna har finansierats med hjälp av bidrag från Gagnefs kommun, Naturvårdsverket. EU:s Life-fond, olika fonder samt företag och privatpersoner. Sveriges riksdag, har föreslagit att området skall ingå i det europeiska nätverket av reservat "Natura 2000". Ärendet handläggs av Gagnefs miljökontor som är naturvårdshandläggare i samråd med Gagnefs Naturvårdsfond.

Länsstyrelsen har 1997-05-14 delegerat rätten att inrätta naturreservat Dnr 230-4570-97 till Gagnefs kommuns miljö- och byggnadsnämnd.

Detta beslut har fattats av miljö- och byggnadsnämnden i Gagnefs kommun.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även synpunkter från skogsvårdsstyrelsen, länsstyrelsen, Gagnefs naturvårdsfond samt Dalarnas ornitologiska förening, Naturskyddsföreningens Gagnefskrets, Friluftsrämjandet i Gagnef, Gag-

nef-Mockfjärds jaktvårdskrets samt Dalarnas jaktvårdsförbund inhämtats.

Förslag till beslut har varit på remiss. Samtliga remissinstanser är positiva till bildande av reservat. Synpunkter på reservatsföreskrifter har inkommit från olika föreningar.

Gagnef-Mockfjärds jaktvårdskrets vill inte ha några restriktioner på jakten. Dessa synpunkter har inte kunnat beaktas. Jakt på fågel skulle strida mot EU:s fågeldirektiv och en tidigareläggning av jakten skulle i alltför stor utsträckning störa det rörliga friluftslivet.

Bilagor:

1. Översiktskarta
2. Beslutskarta
3. Skötselplan
4. Registeruppgifter
5. Fastighetsregister

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET ÄNDLÖSBERG

Bilaga 3

Naturreservatet Ändlösberg skall i största möjliga utsträckning lämnas för fri utveckling. Strövstigen i reservatet skall anläggas och skötas så att minsta möjliga påverkan på naturen sker.

I ALLMÄN BESKRIVNING

1. ADMINISTRATIVA DATA

(Se registeruppgift)

2. GRUNDEN FÖR BESLUTET SAMT FÖRESKRIFTER

(Se reservatsbeslutet)

3. ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

3.1 Naturförhållanden

Skogen i Ändlösberg består av högläggesskog och hällmarksskog med låg tillväxttakt samt bördig granskog på sluttningen i SO. Ändlösberg har en höjdplatå på 430 meter över havet. Träden uppe på Ändlösberg har goda förutsättningar till att bli mycket gamla. Spår efter tretåig hackspett och tjäder finns i området, om spel förekommer är okänt.

3.2 Kulturhistoriska förhållanden

Spår efter kolning och brand finns i området.

3.3 Nuvarande markanvändning

Området består av extensivt hävdad skogsmark med flerskiktad skog. Området kommer troligen inom en snar framtid att hysa ett antal rödlistade vedsvampar. De olika skogstyperna som finns inom området medför att diversiteten inom området kommer att bli hög.

3.4 Tillgänglighet

Ändlösberg nås lätt från den vandringsled som går mellan Lindbodarna och Arvslindan. En nyanlagd skogsbilväg ansluter till reservatet i öster. Från skogsbilvägen anläggs en strövstig genom området. Informationstavla skall anläggas med karta över området och i reservatet förekommande strövstig vid skogsbilvägen.

3.5 Anordningar för friluftslivet

En strövstig inom området skall anläggas med informationstavla.

3.6 Slitage och störningskänslighet

Ändlösberg är i de lägre partierna känsligt för slitage, besökare bör kanaliseras till strövstigen även om det finns risk för att denna kommer att bli upptrampad.

3.7 Källuppgifter

Området inventerades översiktligt i samband med att området avsattes som reservat. Ändlösberg har blivit inventerat på vedsvampar och lavar, en inventering som visar på mycket höga naturvärden. Området bedöms ha en mycket stor potential för kolonisation av ett stort antal vedsvampar.

II PLANDEL

1. DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

1.1 Övergripande mål

Att Ändlösberg utvecklas mot ett urskogsliknande tillstånd såväl utseendemässigt samt vad gäller artsammansättning av fauna och flora.

1.2 Generella riktlinjer och åtgärder

Så få skötselåtgärder som möjligt skall vidtas då detta bedöms vara det bästa sättet att gynna önskad utveckling.

1.2.1 Hävd av skogsmarken

Hävd ska ske endast undantagsvis t.ex. för att hålla strövstigen framkomlig.

1.2.5.1 Faunavård

Faunavård får ske endast i undantagsfall och då endast efter samråd med naturvårdsförvaltaren.

1.2.5.2 Jakt

Jakt inom området är tillåten enligt gällande jakttabell med de inskränkningar som anges i beslut, A9.

1.2.5.4 Insektsangrepp

Om insektsangrepp förekommer och visar sig hota angränsande skog skall de åtgärder som då vidtas för att motverka detta medföra så litet ingrepp på reservatet som möjligt. Åtgärder mot insektsangrepp skall ske i samråd med skogsvårdsstyrelsen.

1.2.6 Floravård

För att underlätta för rödlistade vedsvampar att kolonisera området kan efter överenskommelse med skogsvårdsstyrelsen och länsstyrelsens naturvårdsenhet vedsvampar inplanteras.

1.2.7 Märkning av reservatsgränser

Ändlösberg märks enligt svensk standard SIS 031522.

2. ANORDNINGAR FÖR ALLMÄNHETEN

2.1 Övergripande mål

Reservatet skall vara tillgängligt för allmänheten och allmänheten skall informeras om reservatet.

2.2 Riktlinjer och åtgärder

Utgående från målsättningen med reservatet, att det skall vara tillgängligt för allmänheten och med tanke på markens slitagekänslighet bör besökare styras genom strövstig. Stigen skall markeras i terrängen och på informationstavla.

2.2.1 Information

Där strövstigen till reservatet startar vid skogsbilvägen skall en informationstavla placeras.

2.2.3 Leder och stigar

En ny sträckning av en strövstig kommer att drag inom området. Strövstigen skall utmärkas genom färgmarkering och skyltning. Strövstigen bör dras med beaktande att ett minimum av att röjning skall behöva ske. Stigen får inte ha en större röjd bredd än 1 meter.

3. TILLSYN

Ansvar för tillsynen och skötseln av reservatet ligger på Gagnefs Naturvårdsfond.

4. FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Gagnefs naturvårdsfond bekostar tillsyn och förvaltningen av naturreservatet.

Naturskyddsföreningens Gagnefskrets bekostar och utför underhåll av strövstigen.

GAGNEFS KOMMUN REGISTERUPPGIFTER Bilaga 4
Miljökontoret 1998-02-02

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET ÄNDLÖSBERG

Namn:	Ändlösberg
Kommun:	Gagnef
Socken:	Gagnef
Läge:	1 km nordost om Väckarbodarna och 8 km söder om Djurås
Kartblad:	Ekonomiska kartan 13533
Koordinater:	x = 6708305, y = 1464779
Gräns:	Se beslutskarta
Fastighet:	Myrholen 21:3
Naturvårdsförvaltare:	Gagnefs naturvårdsfond
Markägare:	Gagnefs kommun
Nyttjanderätter:	jaktarrende
Areal:	33,94 ha
Naturtyp (ha):	Höjdlägestallskog. Hällmarkstallskog och bördig granskog
Landskapstyp:	västlig taiga
Naturgeografisk region:	Sydlig boreala kuperade området
Skyddsmotiv:	Värdefull skog av naturskogstyp med skyddsvärda lavar och vedsvampar
Skyddsföreskrifter, dispensabla, indispen sabla samt för skogsmarken:	
Befintliga anlägg.: Planerade anlägg.: Skötselplan:	Inga informationstavla, strövstig Föreskrifter och förvaltning i enlighet med beslut punkt D
Inventeringar:	Se punkt 3.6 i Skötselplan
Övriga dokument:	-"-
Litteraturhänvisning:	Lav och Vedsvampsinventering, Karl "Charlie" Ekenberg